

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Budžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Adresatams pagal sąrašą

2021-05-

Nr. (10)-D8-

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2017 M. SPALIO 31 D. ĮSAKYMO NR. D1-885 „DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO DERINIMO

Aplinkos ministerija teikia derinti Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, pakeitimo projektą (toliau – Projektas).

Vadovaujantis Aplinkos ministerijos nuostatų 7 punktu ir 7.2 papunkčiu, vienas svarbiausių Aplinkos ministerijos veiklos tikslų yra formuoti valstybės politiką poveikio aplinkai vertinimo srityje ir organizuoti, koordinuoti jos įgyvendinimą.

Lietuvoje intensyviai planuojami aukštybiniai ypatingieji statiniai, daugeliu atveju – vėjo elektrinės (toliau – VE), kurioms, vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (toliau – PAV įstatymas), taikomos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) procedūros.

Aplinkos ministerija nuolatos gauna veiklos plėtotojų skundų dėl skirtingo PAV procedūrų taikymo vertinant poveikį kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, kreipimūsi, išsakant poreikį detalizuoti VE poveikio vertinimo kriterijus, o visuomenės nariai kelia klausimus dėl VE poveikio jų gyvenamai aplinkai ir žmonių sveikatai.

Aplinkos ministerija, siekdama aiškaus reglamentavimo, vienodo PAV kriterijų taikymo visoms veikloms, ieškodama tinkamiausio ypatingųjų statinių (iš jų ir VE) PAV detalizavimo reglamentavimo, atsižvelgdama į raštu ir susitikimų metu iš suinteresuotų asmenų gautas pastabas, nusprendė nekeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. 406 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėginių įrengimų) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijų R 44-03 patvirtinimo“ (pakeitimo projektas, pateiktas per TAIS 2021-02-12, registracijos Nr. 21-19706).

Atsižvelgiant į tai, kad VE atveju aktualiausias poveikis trimis veiksniams: visuomenės sveikatai, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, Aplinkos ministerija, siekdama aiškesnio reglamentavimo, parengė Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo (toliau – PAV tvarkos aprašas) pakeitimo projektą, kuriuo detalizuoja poveikio kraštovaizdžiui, biologinei įvairovei ir visuomenės sveikatai vertinimo aspektus.

Kadangi poveikio kraštovaizdžiui vertinimo detalizavimas šiuo metu ypatingai aktualus visiems VE plėtros proceso dalyviams, Aplinkos ministerija siūlo PAV tvarkos aprašą keisti dviem etapais.

I etape – patvirtinti teikiamą Projektą, kuriuo:

a) vadovaujantis Aplinkos ministerijos užsakymu 2015 m. parengta Vizualinės taršos gamtiniams kraštovaizdžio kompleksams ir objektams nustatymo metodika kurioje nustatyta, kad vizualiai reikšmingo objektų poveikio kraštovaizdžiui intervalas yra $1 - 5^\circ$, matuojant pagal vertikalaus matymo kampą (nuo 0° horizonte iki 90°), o aiškiai dominuojantis poveikis – virš 5° , siekiant rasti subalansuotą sprendimą, kad aukštybiniai (ypatingieji) statiniai galėtų būti iš dalies matomi kraštovaizdyje, bet jame nedominuotų, Projekte pasirinktas kompromisinis dydis – pusė aiškiai dominuojančio vizualinio poveikio, t. y. didžiausias leistinas šių statinių vertikalaus matymo kampas yra $2,5^\circ$.

Projekte taip pat numatomi ypatingųjų statinių poveikio kraštovaizdžiui reikšmingumo nustatymo aspektai, kuomet šių statinių atsiradimas kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui turėtų reikšmingą neigiamą poveikį. T. y. ypatingųjų statinių poveikis kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui yra reikšmingai neigiamas, jeigu:

- statiniai patenka į valstybės lygmens specialiajame teritorijų planavimo dokumente – Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane – nustatytas 27 ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealus ir vietas bei labai didelio ir didelio estetinio potencialo ypač ir vidutiniškai reikšmingus kraštovaizdžio kompleksus (kartu paėmus tai sudarytų iki 34 % šalies ploto);

- statiniai nepatenka į minėtą ypač saugomą ir reikšmingą kraštovaizdį, tačiau didesniu nei $2,5^\circ$ vertikalaus matymo kampu statiniai patenka į vertingiausias šalies kraštovaizdžio panoramas arba statiniai nustatyto atstumu (iki 2 km) ir mažesniu kaip 60° horizontalios apžvalgos lauku tampa itin matomais vizualiai reikšmingų gamtos ir (ar) nekilnojamojo kultūros paveldo objektų apžvalgos fone (konkretus šių vertingiausių panoramų ir objektų užimamas plotas paaikšės tik parengus jų sąrašus (žr. žemiau numatomus II etapo darbus).

Preliminariai manoma, kad vertingiausių panoramų ir objektų užimamas plotas papildomai sudarytų iki 1,5 % šalies ploto. Todėl iš viso ypatingųjų (aukštybinių) statinių reikšmingas neigiamas poveikis kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui siektų apie 35 % šalies ploto.

b) Projekte patikslinti poveikio biologinei įvairovei aspektai: nurodomas poveikio vertinimui naudojamų duomenų apie vietovių biologinę įvairovę aktualumas, nurodomos naudotinos duomenų bazės, reikalavimai dėl lauko tyrimų trukmės ir tyrimų patikimumo;

c) Projekte papildytos nuostatos dėl visuomenės sveikatos vertinimo. Atsižvelgiant į tai, kad poveikio visuomenės sveikatai vertinimas yra Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldaus Nacionalinio visuomenės sveikatos centro kompetencija, Projekte duodama nuoroda į poveikio visuomenės sveikatai vertinimui naudojamą metodiką;

d) Projekte atlikti redakcinio pobūdžio pataisymai.

II etape numatoma parengti ir patvirtinti:

a) regyklų į vertingiausias šalies kraštovaizdžio panoramas sąrašą,

b) vizualiai reikšmingų pavienių paveldo objektų apžvalgos vietų sąrašą,

II etape numatytų teisės aktų projektų parengimui būtina atlikti „lauko darbus“, apimančius vertingiausių panoramų ir vizualiai reikšmingų objektų horizontalios apžvalgos laukų (azimuto kampų) matavimą, aprašymą kiekviename apžvalgos taške (regykloje) ir stebėjimo taške, organizuoti duomenų surinkimą, sudaryti minėtus sąrašus, iš anksto jų sudarymo metodiką aptariant su savivaldybėmis (šiais klausimais jau dirba Aplinkos ministerijos ir Valstybinės saugomų

teritorijų tarnybos specialistai), tuos sąrašus peržiūrėti, koreguoti. Tikimasi, kad iki š. m. rugsėjo mėn. abu sąrašai bus parengti, pateikti viešinimui, derinimui, o dar po mėnesio – tvirtinimui.

Poveikio biologinei įvairovei (paukščiams ir šikšnosparniams) reikšmingumo nustatymo kriterijus numatoma tvirtinti atskiru ministro įsakymu. Šiuo metu rengiami detalūs VE reikšmingo neigiamo poveikio saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšims kriterijai (pirminis projektas parengtas, toliau diskutuojama su mokslininkais ornitologais, šikšnosparnių specialistais, vyksta pasitarimai su Gamtos tyrimų centro (GTC), Klaipėdos universiteto (KIU), Lietuvos ornitologų draugijos (LOD) ir VSTT Metodinio analitinio centro (MAC) ekspertais).

Šis Projektas parengtas įgyvendinant PAV tvarkos aprašo keitimo I etapą.

Su visuomene konsultuojamasi paskelbiant Projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS).

Prašome išvadą dėl Projekto pateikti per 10 darbo dienų nuo jo paskelbimo TAIS.

Negavus argumentuotų pastabų ir pasiūlymų iki nurodyto laiko, bus laikoma, kad Projektui pritarta.

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos politikos grupės (vadovas Vitalijus Auglys, el. p. vitalijus.auglys@am.lt) vyriausioji specialistė Rasa Griškevičienė (tel. +370 695 11585, el. p. rasa.griskeviciene@am.lt) ir Gamtos apsaugos politikos grupės (vadovas Algirdas Klimavičius, el. p. algirdas.klimavicius@am.lt) vyriausias specialistas Eduardas Vaitkevičius (tel. +370 616 35652, el. p. eduardas.vaitkevicius@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 3 lapai.
2. Projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 1 lapas.

Aplinkos viceministrė

Raminta Radavičienė

R. Griškevičienė, tel. +370 695 11585, el. p. rasa.griskeviciene@am.lt

Adresatų sąrašas:

Energetikos ministerijai
Ekonomikos ir inovacijų ministerijai
Kultūros ministerijai
Sveikatos apsaugos ministerijai
Teisingumo ministerijai
Žemės ūkio ministerijai
Aplinkos apsaugos agentūrai
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai
Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai
Lietuvos savivaldybių asociacijai
Lietuvos geografo draugijai
Darnaus vystymosi centrai
Aplinkosaugos koalicijai
Aplinkos ir paveldo saugojimo sąjūdžiui
Lietuvos vėjo elektrinių asociacijai
Lietuvos vartotojų organizacijų aljansui
Lietuvos ornitologų draugijai
Lietuvos gamtos fondui
Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijai
VŠĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutui
UAB „Archstudija“
UAB „Nomine Consult“